

IZVJEŠTAJ

o posjeti ministra javne uprave, mr Marasha Dukaja, Zagrebu, Republika Hrvatska, 24-26. april 2023. godine

I UVOD

Ministar javne uprave, **mr Marash Dukaj**, u periodu od od 24. do 26. aprila 2023. godine, boravio je radnoj posjeti **Zagrebu, Republika Hrvatska**.

Pored ministra **Dukaja**, u delegaciji Crne Gore bili su: **Marija Hajduković**, generalna direktorica Direktorata za strateško planiranje u javnoj upravi, međunarodnu saradnju i IPA fondove, **Milica Pajović**, šefica Kabineta ministra javne uprave i **Vilson Junčaj**, viši savjetnik III i saradnik za odnose sa javnošću.

Podršku tokom posjete su pružili privremeni otpravnik poslova, Damir Grbović i prva savjetnica, Irena Prelević iz Ambasade Crne Gore u Republici Hrvatskoj.

Tokom posjete, crnogorska delegacija se susrela sa: **Ivanom Malenicom**, ministrom pravosuđa i uprave Republike Hrvatske; **Rudolfom Vujevićem**, direktorom Državne škole za javnu upravu i **Bernardom Gršićem**, državnim sekretarom Središnjeg ureda za razvoj digitalnog društva Republike Hrvatske.

Crnogorska delegacija je, na radnom nivou, imala i odvojene sastanke u Ministarstvu pravosuđa i uprave Republike Hrvatske sa predstavnicima Uprave za politički sistem i opštu upravu MPU-a i sa predstavnicima Uprave za službenički sistem MPU-a, na kojima je razgovarano na teme reforme javne uprave, digitalizacije, procesa zapošljavanja, zadržavanja kadrova, te upravljanja ljudskim resursima u organima državne uprave.

Takođe, tokom radne posjete, organizovana je posjeta i sastanak sa pomoćnikom direktora Zavoda za bezbjednost informacionih sistema Republike Hrvatske, Draženom Ljubićem, kojom prilikom su razmijenjena mišljenja i modaliteti saradnje u oblasti informacione i sajber bezbjednosti.

II AKTIVNOSTI

Zvanična posjeta ministra javne uprave, mr Marasha Dukaja Republici Hrvatskoj predstavlja potvrdu kontinuirano dobrih bilateralnih odnosa koje dvije države njeguju kao države susjedi i NATO partneri i nastavak je dijaloga kojeg zvaničnici dvije države vode na političkom i radnom nivou. Sastanci su bila **dobra prilika za razmjenu mišljenja u vezi sa prioritetnim aktivnostima dvije države, kao i za unapređenje bilateralne saradnje u oblasti reforme javne uprave, digitalne transformacije, sajber bezbjednosti i sajber saradnje**.

- **Sastanak sa Ivanom Malenicom**, ministrom pravosuđa i uprave Republike Hrvatske

Ministar **Dukaj** je informisao **Malenicu** o aktivnostima Ministarstva javne uprave na profesionalizaciji javne uprave, te saopštilo da Crna Gora želi da unapređuje odnose sa Republikom Hrvatskom, u svim oblastima, uključujući i oblast javne uprave. Istakao je ključne prioritete Ministarstva, s akcentom na reformu javne uprave, proces decentralizacije i jačanje sistema lokalne samouprave, uz predstavljanje šireg opsega nadležnosti ministarstva. Ministar **Dukaj** se posebno osvrnuo na **Strategiju reforme javne uprave 2022-2026**, koja predstavlja krovni strateški dokument za unapređenje sistema javne uprave u Crnoj Gori. Pojasnilo je da je dokument rađen u inkluzivnom procesu, sa visokim stepenom uključenosti svih zainteresovanih strana, što je prepoznato kao primjer dobre prakse. Naglasilo je da je Evropska komisija u svom izvještaju za Crnu Goru pozdravila usvajanje novog strateškog dokumenta i ohrabrla Crnu Goru da nastavi s aktivnostima na planu reforme javne uprave. Dodao je da su kontinuirani napor u oblasti **upravljanja kvalitetom u javnoj upravi**, u skladu sa čim je definisana i **Nacionalna mapa puta za uvođenje sistema upravljanja kvalitetom**, kao i **Komunikacioni plan**. Istakao je da je cilj standardizovati procese rada u čitavoj javnoj upravi i razviti e-servise za potrebe građana ali i privrede.

Ministar **Dukaj** je istakao da je prethodni period bio izazovan po Crnu Goru osvrnuvši se na **sajber napad** iz avgusta 2022. godine. U tom kontekstu je pozdravio brzo reagovanje saveznika, u prvom redu SAD i Francuske, ali i Slovenije i Velike Britanije, u cilju rješavanja novonastale situacije. Ministar Dukaj istakao i da je uz podršku Francuske i Slovenije, dogovorenno osnivanje **Regionalnog centra za sajber bezbjednost i razvoj sajber kapaciteta**, sa sjedištem u Crnoj Gori, te iskazao očekivanje da će i Republika Hrvatska prepoznati svoj interes za sudjelovanje u njegovom radu.

Ministar **Malenica** iskazao je spremnost za daljom intenzivnjom komunikacijom u cilju prenosa znanja i iskustava iz domena javne uprave. U tom kontekstu, podsjetio je na jako dobru saradnju ostvarenu kroz realizaciju dva twining projekta u Crnoj Gori, a koji su usmjereni na pružanje tehničke pomoći u obavljanju javnih usluga kao i upravljanje ljudskim kapacitetima. On je ponovio posvećenost Vlade Republike Hrvatske u obezbjeđivanju političke, ali i tehničke-ekspertske pomoći zemljama regionala u njihovim pristupnim pregovorima sa EU, pa samim tim i sproveđenju reformskih procesa, uključujući i reformu javne uprave. S tim u vezi, informisao je o aktivnostima koje je Vlada Hrvatske preduzela na tom planu, posebno se fokusirajući na Nacionalni plan razvoja javne uprave od 2022. do 2027. godine.

Nadalje, on se osvrnuo i na pitanje sajber bezbjednosti i informisao da Vlada Republike Hrvatske, u saradnji sa američkim partnerima, organizuje Međunarodnu konferenciju zemalja jugoistočne Evrope o kibernetičkom kriminalu. Podsjetio je da je o temi sajber napada na Crnu Goru razgovarao i sa američkim izaslanikom Eskobarom, nakon čega se došlo do ideje o organizaciji jedne ovakve Konferencije, koja će biti od značaja za detaljniju razmjenu informacija u cilju jačanja otpornosti zemalja i njihovog efikasnijeg suočavanja sa potencijalnim izazovima u oblasti sajber bezbjednosti.

Sagovornici su razmijenili mišljenja i o drugim pitanjima iz djelokruga rada svojih ministarstava. Ministar **Malenica** je predstavio aktivnosti vezane za optimizaciju sistema jedinica lokalne samouprave, zatim unapređenje sistema digitalne državne infrastrukture (e-građani i Centar

dijeljenih usluga), reformu sistema platnih razreda, te usvajanje zakona o izbornim jedinicama, kao i zakona o referendumu. Sa druge strane, ministar **Dukaj** je informisao o aktivnostima vezanim za sveobuhvatnu analizu jedinica lokalne uprave, kao i usvajanje zakona o Vladi.

- **Sastanak sa Rudolfom Vujevićem, direktorom Državne škole za javnu upravu**

Ministar **Dukaj** je predstavio aktivnosti u procesu reforme javne uprave u Crnoj Gori koje imaju za cilj stvaranje efikasne i servisno opredijeljene javne uprave, te nastojanju da se kroz reformu dostigne nivo koje imaju zemlje članice EU. U skladu sa tim, kazao je i da je članstvo Republike Hrvatske u EU i iskustvo koje je imala na putu integracija, a time i u oblasti reforme javne uprave i digitalne transformacije, od velikog značaja za Crnu Goru.

Direktor Državne škole za javnu upravu, **Rudolf Vujević**, pozdravio je napore koje Ministarstvo javne uprave preduzima u cilju izgradnje moderne i efikasne javne uprave i ponovio spremnost za saradnjom i razmjenom iskustava u oblasti javne uprave i digitalizacije, jačanje kapaciteta i planiranja, kvaliteta obuka, ali i održivosti kadrova u javnoj upravi.

Zamjenica direktora, **Valentina Miličić**, održala je kratku prezentaciju Državne škole za javnu upravu, koja je oformljena 2013. godine i broji 15 zaposlenih. Od tada je realizovala 250 programa na kojima je učestvovalo oko 320 stručnjaka / predavača i 60000 polaznika. U tom periodu, uspostavljena je i saradnja sa brojnim međunarodnim partnerima, a posebno se ističe saradnja sa francuskom ENA-om.

Generalna direktorica u Ministarstvu javne uprave, **Marija Hajduković** informisala je detaljnije o aktivnostima i načinu rada Uprave za ljudske resurse, koja ima malo širi portfolio u poređenju sa hrvatskom Državnom školom, imajući u vidu da je u njihovojoj nadležnosti i proces zapošljavanja službenika u organima državne uprave. Takođe, ona je podsjetila i na saradnju sa RESPA-om, ocjenjujući da je i ona prepoznata kao dobar primjer i platforma za unaprjeđenje saradnje i komunikacije.

Na sastanku je dogovorena i uzvratna posjeta delegacije Državne škole za javnu upravu, kroz studijsku posjetu, u cilju nastavka komunikacije i razmjene ideja i iskustava u procesu snaženja kapaciteta državne uprave dvije države.

- **Sastanak sa Bernardom Gršićem, državnim sekretarom Središnjeg ureda za razvoj digitalnog društva Republike Hrvatske**

Ministar **Dukaj** upoznao je gđin **Gršića** o aktivnostima koje Ministarstvo javne uprave preduzima u oblasti digitalizacije i sajber bezbjednosti, uključujući donošenje **Zakona o informacionoj bezbjednosti**, uspostavljanje **Agencije za sajber bezbjednost i Regionalnog centra za sajber bezbjednost i razvoj sajber kapaciteta**, te da je već formirano Vladino tijelo (**Vladin CIRT**) sa operativnom ulogom sprječavanja incidenata SOC (Security Operation Center).

Nadalje, saopštio je da je cilj preduzetih mjera digitalizacija što većeg broja usluga, što treba da omogući efikasno, transparentno i kvalitetno pružanje usluga građanima. Ministar **Dukaj** istakao da je snažan ekosistem sajber bezbjednosti u osnovi svake reforme javne uprave i digitalne transformacije, te dodao da je to naročito postalo evidentno nakon prošlogodišnjih sajber napada na vladinu informacionu infrastrukturu. Ukratko je upoznao sagovornike sa tim napadima, te

naglasio da će uspostavljanje Agencije za sajber bezbjednost biti još jedan korak ka potpunom usklađivanju sa Direktivom EU o mrežnoj i informacionoj bezbjednosti.

Državni sekretar **Gršić** pozdravio je posvećenost i angažovanost crnogorskog Ministarstva javne uprave u procesu digitalizacije i iskazao spremnost za saradnjom u narednom periodu, kako bi se kroz razmjenu iskustava i prenos znanja iz dosadašnjeg procesa digitalizacije Republike Hrvatske, izbjegle neke greške koje je i Republika Hrvatska učinila u svom procesu. On je, u nastavku razgovora, prezentovao mјere i aktivnosti koje je Središnji ured realizovao na planu digitalizacije društva kroz uspostavljanje informacionih sistema i elektronskih servisa (e-građani), u skladu sa najsavremenijim tehnologijama i međunarodnim standardima.

Na sastanku je obostrano iskazana spremnost za dalju razmjenu znanja i iskustava u vezi sa procesom digitalne transformacije.